

დებუმა

20 ოქტომბერი

პატივსაცემი. ბიულეტენი 20 ოქტომბრის, ნაშუადღევს 4 საათსა და 30 წუთზე: ხელმოწევი იმპერატორის კულისს ცემა თანდათან უსუსტრდება, აულის მიზროვნება უჭირს. გონება სრული აქვს.

პატივსაცემი. 20 ოქტომბერი, ნაშუადღევს 4 საათი და 40 წუთი. დილის 10 საათზე ხელმოწევი იმპერატორმა სრულის გონებით მიიღო წმიდა საიდუმლო.

პატივსაცემი. 20 ოქტომბერი, ნაშუადღევს 8 საათი და 40 წუთი. ხელმოწევი იმპერატორმა ალექსანდრე მესამემ ამა 20 ოქტომბრის ნაშუადღევს 2 საათსა და 15 წუთზე წყნარად ლეთის მიერ განსვენა.

ლივია. დღეს, 20 ოქტომბერი, ნაშუადღევს 2 საათსა და 15 წუთს ლივიალის სახალხო ლეთის მიერ განსვენა ხელმოწევი იმპერატორმა ალექსანდრე მესამემ. სასახლეზედ სამეფო ბაიარი ჩამოშეგებული იყო; გაისმა ზარბაზნების სროლა და მიკოპოვნი ანსუსაზღვრულ მშუბარებას მიეცნენ. მისმა იმპერატორებთმა უდიდებულეობამ დილთა წმიდა საიდუმლო მიიღო პროტობრეტორის იანიშვილისაგან. უკანასკნელ წუთამდე ხელმოწევი იმპერატორი სრულ გონებზედ იყო. ხელმოწევი იმპერატორი არ მოპარობებია უაღრესტრუს მუღლეს. ხელმოწევი იმპერატორს განსვენების დროს გაის ეცემა მთელი მისი სახლობა. ვაგს გამოვთხოვნენ უაღრესტრუსი შვილები და ნათესავნი, უმაღლესის კარის მოხელენი, ამაღა და სახალხოს მოსამსახურენი.

მეხუთე საათზედ სახალხოს ეკლესიის სახალხოვეს, მოედანზედ, ხელმოწევი იმპერატორს ერთგულება შეგვიტყუა. დაფიცა სახალხოს პროტობრეტორმა იანიშვიმ სამღვდელთების თანამართლის-მსახურებით. პირველად დიდიცეს ღღმა მთავრებმა, შემდეგ სახალხოს კარის მოხელეთ, ამაღა და კარის მოსამსახურეთ, ლივიაში

ფელეტონი

პირველი აღმარისი.

(ფუძელი მასწავლებელ-ქალბ.)
დილის ათი საათი იქნებოდა რომ ს. —ის სკოლისაჲს გაეშურებ. ბოვშებვის ტიფლო-ბიელი და მხიარული სიცილი შორიდანვე შემოქმეს: ეტყობოდათ გავკვირითი გეთავებინათ და დასსვენებულდ ამწვენებულ მონღრულდ გამოშლილიყვნენ, მოწყურენი ორ გუნდით გაყოფილიყვნენ: ერთი მხარეს ვაყვით თამაშობდნენ ბურთობას. მეორე მხარეს-კი ქალები ტუში კოკოკასა. ბე მძიმედ შეველ სკოლის ეზოში. ბავშვებმა დამინახეს თუ არა, შესწვეტეს თამაშობა, სიცილი და დამიწყვეს ცნობის მიყვარული ბავშური თვლებით ქცრა. ამ დროს კარებში გამოჩნდა წარბაზადგენი ქაღალდისაწვლებელი ნინო.
ნინო ჩემი დიდის ხნის ნაცნობი იყო. მე ყოველთვის მიკრძალებოდა და პა-

მყოფმა ჯარმა, სახალხოს პოლიციამ და მისი უდიდებულეობის საკუთარ მშობელთ („კანეოი“).

მღვსა. დიდი მთავრინა ედენ-ბურგისა, დუფი მეუღლე, მარია ალექსანდრეს ასული, განსვენებულის იმპერატორის და, იალტას წავიდა.

მადრიდი. დღევანდელმა რევენტმა ლივიაში გაგზავნა დებუმა მწუხარებისა და ნუგეზისა. მინისტრებმა წერილით განუცხადეს ელს, თავის გორაკოვს, მწუხარება ესპანის მთავრობისა და ერისა. თავადმა გორაკოვმა პასუხი უფო და მოახსენა ის გარემოება, რომ მეფე ყოველთვის კეთილის გრძობით ეცილებოდა ესპანისაო.

ახალი ამბავი

* გუშინ, 21 ოქტომბრის დილდავანე ქალაქში ყოველი მაღაზია, ქარხანა, ფაბრიკა და ღებქანი დაკეტული იყო.

დილითვე მის მაღალ ყოვლადუსამღვალეოვსობა საქართველოს ეგზარხოსი ვლადიმირი მწირველად იყო თავისი ეკლესიაში და ნაშუადღევს პირველ საათზედ სიონის ტაძარში საქართველოს ეგზარხოსმა ილავერდის ებისკოპოსის ბესარიონის თანა დახმარებით პანაშვილი ვარდაიხა და ღვთისმეტყველებული ხელმოწევი იმპერატორის ალექსანდრე ალექსანდრეს ძის სულის მოსახსენებლად. პანაშვილს დიდძალი ხალხი დაეწერა: სხვათა შორის იყვნენ კავკასიის

ტივისციეობი შეესტეროდი მისი სასამოვნო სახეს და ქვეყნის შუბლს; დამინახა თუ არა, სახეზედ დიმილი შეუთამაშდა, ამ დილითში, როგორც სრკეში, აიბებოდა ნინოს პატრონისი და სკეითი სახეუ გული. მისი სიციცხლე შეადგენდა ერთს გაუთავებელს ძაჲს სეყარულისას, სიყვითლისა და თავ მწყურისას ყრმათა ამათ. იგი მხარულად მომესალმა და მიმიწვია ოთახში. ეზოში ხელმწიროდ ასტყდა ხმაურობა და სიცილი. ბავშვებმა ჩემს დანახვებულ შესწვეტებულ თამაშობას, მაგრამ შემდეგ ისევ დაიწყეს თაისესტური ტიპეკი და სიცილი.
— მე უნდა გავაცნოთ ჩემი ახალი მოწყვეთ, თუ თქვენი ნებაჲ იქნება, სთქვა ოლილით ნინომ, პატარა ხნის ლაპარაკის შემდეგ.
— რატომ, რატომ... ჩემთვის დიდ და სასიამოვნო იქნება...
ნინო გავი და ეზოში; პატარა ხნის შემდეგ შემოიყვანა ხელჩაქედებული რვა წლის ქალი, პატარა, გამხდარი, მაგრამ არა ჩვეულებრივი სიღამაზისა.

მთავარ-მართველი გენერალ-ადიუტანტი შერენბეტი, მისი თანამშემუგ გრაფი ტრუშკევი, კორპუსის კომანდირი თავ. ამილახვარი, გენერლობა, სხვადასხვა დაწესებულებით უფროსნი, სხვა სახელწოდებითა წარმომადგენლები და მთავალი ხალხი, ასე რომ სიონის ტაძარი, მის გაღვანის დაქმნა სასეც იყო.

პანაშვილის შემდეგ სამხედრო უწყება მოგრაოდ მოლოინის პირისსეკეტზე, სადაც ჯარი იდგა. ნაშუადღევს ორ საათზედ კავკასიის მთავარ-მართველმა ჯარს შემოუჯარა ცხენით და დასხმა „გამარჯობა“. ჯარი რამდენიმე რიგად იყო გამწყობრული სახალხოს ქუჩიდან ბარატინსკის ქუჩის კუთხემდე, შუა ქუჩაზედ სამხედრო საშველებოებამ პარაკლის გადაიხადა მის იმპერატორებითი უდიდებულეობის ხელმოწევი იმპერატორის ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძის, მისი უდიდებულეობის უმაღლესად სახელ-წოდებულ სასდლოს, მემკვიდრე და დიდის მთავარის გიორგი ალექსანდრეს ძისა და სამეფო სახლობის სადღვგრელოდ. ამის შემდეგ ჯარმა ფიცა მიიღო.

ნაშუადღევს 3 საათზედ სიონის ტაძარში საქართველოს ეგზარხოსმა ვლადიმირმა პარაკლის გადაიხადა ხელმოწევი იმპერატორის ნიკოლოზ მეორეს სადღვგრელოდ. პარაკლის შემდეგ ეგზარხოსმა დააფიცა სამოქალაქო უწყების მოხელენი და ხალხი.
ამის გარდა პარაკლის გადაიხადა ყოველ მართლ-მადიდებელ ეკლესიაში და ხალხი დააფიცეს.
პანაშვილები ვადახდილი იყო განსვენებულ ხელმოწევი იმპერატორის ალექსანდრე ალექსანდრეს ძის სულის მოსახსენებლად სომეხთა ვანქს ტაძარში, ლოტანგეთა და კათოლიკეთა ეკლესიაებში, მაშინდანი მქენთებში და ებრაელთა თორაში.

* 21 ოქტომბრის, დილის 11 საათზედ, ტფილისის სათავად-ახანურო სასწავლებელში გარდახდლი იქნა პანაშვილი დღვის მიერ გარდაცვლილ ბულის ხელმოწევი იმპერატორის სულის სადღვგრელოდ. პანაშვილს, მოსწავლეებისა და მასწავლებლების გარდა, სკოლის გამეგ კომიტეტის წევრნიც დაესწრნენ.

მისი შვი თმა გადავარცხნილი უკან ცელქურ კულულ-კულულებით ეცემოდნენ თავზედ, შავი თვალები ცეცხლს აფრქვედნენ და ელვარებდნენ გძელ შავს წამაშვების ქვეშ; თეთიან სახის მოყვანილობაჲ საკვირველი სისწორითა იყო გამოქანდაებული და გარმონიულად შეთანხმებული.
— ღნა გროშოვა ერთი თვე რაც ჩემთან არის, სთქვა ნინომ და თან ხელით მაჩვენა პატარა ქალი.
— როგორ თუ გროშოვა? გვიკვირებ მე, ვანა ქართველი არ არის? აქადისინ თუ ღნა მოკცხვად თავჩაქანდრული იდგა და წინ საფარებელს ათამაშებდა, ეხლა კი უკანასკნელ საშველებზედ თავი მაღლა აიღო და შემომანათა ეზოთა სასეც ბავშური თვლებით.

— მოდი, ქაჯან, ჩემთან, უთხარ მე აღერსიო. ღნა გავიწვდა და მძიმ-ძიმედ თავჩაქედული მომიხილოვდა...
— როგორი ქვეყნისაჲ— შევეკითებ ნინოს ვაკვირებულად სავარულ

* ჩქვიდან აუწყებენ გაც. კავკასს, რომ ამ ყმაღ აქ იმყოფებოა აქაური ჩის პოლიტიკების პატრონი კ. ს. პოპოვი. ჩანს ვაშენება, რომ გორც ეტყობა, საფუძვლიანდ იცილებს ფეს ჩვენს მხარეს და წრედს სადგურ ჩაქვედ მისკოვს ვაიგზავნება სრულიად მომზადებული და გამზარდა ჩინური ჩაი, რომელიც აღზარდლია კავკასიის ნიადაგზედ. ღმერთმან ინებოს, რომ ამ კეთილს საქეს მიზამან ადგილობრივ მცხოვრებთ გუროხსა და სამეგრელოში, სადაც, როგორც ამბობენ, მრავალი მიწება ჩინური ჩანს მოსაყვანად გა მოსადგი. სადგურ ჩაქვეში სცხოვრობენ ჩინელები, რომლებსაგანაც ადგილობრივ მცხოვრებთ შემუღმანი ისველონ საუეთესო ხელი ჩის მოყვანისა, მოკრებისა და ამ ნაზისა და ძვირუხის მცენარის გაზამობას.

* გავთის „Рус. Жизнь“-ს შეუტყუა, რომ მიწით-მოქედებისა და სახელწოდებულ ქანებათა სამინისტროს განზრახვა აქეს მიპარათოს ყოველ გავრ სასოფლო სამეურნეო და სხვა საზოგადოებათ, რომელთაც კი ვაგზირი აქთ მეურნობასთან, და სხვათაში დაწერილობითი პასუხი გამოგვიგზავნეთ ჩვენ მიერ სამაგალითო ფურების ვაშენების შესახებ წარმოდგენილ საკითხავებისაო.

* კავკასიის რკინის გზის უფროსი ა. ი. ფრიდ, ვან ნოვოროსი, სიტყვი, გადაუყვანინა პოლესის რკინის გზის უფროსად, ხოლო იმის თანამდებობაზედ კი დაუნიშნავი ინჟინერი პლშენნიკოვი, რომელიც აქ ეთანდა ამ თანამდებობას დროებით ასრულებდა.

* გარდაწყვეტილი იქნა ტფილისში ვევილის მოსასობად, რომ 1) ყველა იმ სასწავლებლის მოწავი, რომლებიც პოლიციის იმ განყოფილებაში იმყოფება, სადაც ყველილი მშენებარება, ვევილის მოსპობადის მოსწავლეებს სასწავლებელში სიარული დაეკრძა, და 2) შევეკითონ სახელმწიფოს სასწავლებელს, საპროფესიონალი სახელმწიფოს და ყოველს საქალაქო სასწავლებელს, რომელნიც მსურნალო ზედამხედველობას ექვემდებარებოდათ სიღამაზით.

— დაუფასებელი, დაუფასებელი იყო პასუხი ნინომ! მე ამას მით უმეტეს სიამოვნებით ვამბობ, რომ ამ ერთი თვის წინად იმედო არა მქონდა, რომ ღნა ამ ქვბას დაიმსახურებდა. თქვენ ვერ წარმოდგებთ, რატუნჯე გამოხატარა ღნაჲ; მაღლო, მაღლო, ეხლა ქვეყანა, კეთილი და სამეგალითო ხასიათისა; მაგრამ ერთს დროს-კი ძირედ ბოროტი და ავი-ზნის ბავშვი იყო და შერე როგორც არა, მე ვეერ მაგ ნაირი ბავშვის მსახველი არ ვიყავი.
ღნა უკრს უჯდებდა. ამ უკანასკნელ სიტყვებზედ ვაწოთლა და მთელი გაღალატებულმა ჩაქალი მშვენიერად მორათული, ცელქ ბუტუქ ვაგვიით დაკვირვებულნი თავი.
— მე არ ვიცოდა, როგორ მოვექცეოდი ამ ნაირს სადაველს ბავშვსა, ვაგვარდა ნინომ, — მე გული მტკიოდა მაგისთვის, მაგრამ მეორე მხრით კი მეწინადა სხევისაც არ გადავლო მაგის აჯანყება. მე ძალიან ბევრი ვიფიქრე ამის გამო; მაგრამ იმდენი რის

რებთან, რა წლოვანების მოსწავლეთი ჰყავთ და როდის აქვთ ამ მოსწავლეთ ვევილი ატარო, რათა ვამოიკვეს, განმეორებით აცრა უნდათ, თუ არა.

* 20 ოქტომბრის, პოლიციას მე სსმე განყოფილებაში, მქსნანის ქუჩაზე, საყუარის სახლში, № 18, სოფლომ გარდაიგვედ კასისაზედ დასადროვას 35 წლისა. 19 ოქტომბრის სოფლომ აჯად გასდა სპანისთი ქვეშედლომ აჯად გუერტეა, 30 წლ., რომელიც თანდათან ქუჩაზედ, მქსმე განყოფილებაში, სასარდავის სახლში, № 22 სცხოვრობდა და ვაიგზავნს საჯადყოფილაში.

დაძველი

გონიარის გაცხადის დაჯგურება, რომ სიკვდილი ნატრინაჲს და არც ის, რომ სიკვდილს უფრთხოვდას.
მედანი (არბ).

ქოჩის პოლიციონი

შუნი. 15 ოქტომბერი, 2 ოქტომბრის ვიარის, შემთხვევითი მოგვდურლობას ღებაურის საზოგადოებაში, სადაც იყო ახალი მანხრის უფროსი მანი ალშობია. ან საზოგადოების უქირავს გუროის ერთი უმუშეინებლის კენჭულთაგანი და უმუშე ქალკს ოზურტების სამხრეთით სულ ხუთის ვერის მანძალზე. გზდა გზა მშვენირი სურათი შემღებოდა თვალთაჲს; მე და ჩემი თანამგზავრი ერთთან მოვებულეთ ბუნების მშვენიერებს, მაგრამ თან ამასაც ვკვთებოდი ჩვენს თავს: ვი თხლამ მხარეში სცხოვრობის ისეთი ბოლო, რომელსაც ქირიეთ ეგვარება სკოლა, ვნათლება და რომელიც უმეცრების, სინრიყის ტრფილოშედაუმეს. თავის სიცოცხლესაო. ღებაურის სასახლოდ, ჩინი ნინო ტყუალი გამოვდა. მისვლისათავე ჩინი ყურადღება მიიქცია სკოლის მწ. ამა. საკმაოდ ვერთო ბ ტურფა და კავილენ სკოლის დარბაზ ერთი იად უფრო მხატვად ამ ქველუქ. მხარეს, იშვითი ამაზია, რომ ასე პატარა საზოგადოებას, როგორ რიც ღებაურა (სულ 260 გვემოუ-

მოვაუქ ვიყავი ჩემდამი ნდობის პატრებთან.
— ობოლია? შევეკითებ მე და ვუქვენე ბავშვზედ, რომელიც თვალებზე დახრილი ჩვენ წინ იდგა.
— ობოლენ უფრესია სქევა ნინომ. თქვენ წყნად ვაკვირებთ ღნას გვარი. უკრი მივდეთ, მოკლედ ვიკვამოთ ღნას თავე-გადასაგაღს. თქვენ კარვად მოვესწენებთ, მე შეცხვ თუ მეათე წელიწადია რაც ამ სოფლოში სასახლელოდ „ლაგარი“ მიდის. ამ „ლაგარს“ თან ვადმოპყრობი ღნას მამაც, რომელიც თუ რმე ღვლემების კეთებით ცხოვრობდა. აქ შურთავს ერთი ქართველი ქალი, მაგრამ ღნას ლოკინობაზედ ვარდავ ვიცილიყო. მეორედ შეერთო ერთი მოსარცხე რუსის დედა-კაცი, ბოროტი, ანხილი, არის მშენილი და ვარყვილი ზნობისა; ეხლა თქვენ წარმოადიგეთ, როგორი დღენიცვლილი იქნებოდა საწყალი ღნა, როგორც მეზობლებმა მიამეს, თურმე ბევრჯედ მშვიერი, ნაყენი, ნაწყალბები და უსურადღებოდ მიგვდებოდა პატარა

რი ითვლება) ამდენი ხარჯი გაეღოს აკოლის გასაშენებლად და გაგრეობით ასე მოუწყოს განათლების საქმე.

ყრილობას ორი მძიმე საქმე ჰქონდა გადასაკურთხე: უნდა აგრძეობდა მისი მისამართი და ამას გარდა, ერთ კლასიანი სასწავლებელი გაეწყობინებინათ. ორივე საქმე ზინჯურულად დაგვიკვირდა. ბ-ნი ალ-მანბია დიდხანს ესაუბრა ხალხს მარჯვე და სინდისიერის მამასახლისის არჩევს სკოლისთვის და სწავლა-გა-აოლების მნიშვნელობის შესახებ და ზოგის სიტყვა: „სწავლის საზოგადოება გეტყვინებს იმ თვითმეტ საზოგადოებათა რიცხს, რომელთაც, ყურადღებით შეველი ვითარების წყალობით, ჩამოართმულნი ჰქონდათ მისამართის არჩევს უფლება და სადაც თავმოკრები მიერ დანიშნულნი გამაგრდნენ მისამართის უნდა ყოველივენი. ამ თვითმეტ საზოგადოებას უკვე დაკარგული აქვს თავიანთი ოჯახი ნიღბი. ცხლა მოედნ მაქვს რეალის მამასახლისის არჩევს და იმ გეგმს, რომელიც თქვენ შესახებ არსებობს, გაგვიკარ-წყობეთ. აგრეთვე იმედს მაქვს შეიტანება, რაც სწავლა-განათლების შესახებ გელაპარაკეთ და სკოლის, განათლების უარყოფით არ დამალო-ებთო“.

ყრილობამ რამდენიმე წუთის თა-ლირს შემდეგ ერთხანად აირჩია მამა-სახლისად ალექსანდრე გოგობაძევი-ნი, როგორც ამომბრე, კაცი, ერთობ სრულად და სინდისიერად ორ-კლასიანი სკოლის გამართვის შესახებაც სრული თანხმობა განაცხადა, ხოლო სკოლის შეწყვეტვლად აირჩია ახ. ნიკო თაყაიშვილი. ყველაზედ სასი-ძოვრო ის იყო, რომ მთელს ქრე-ხელში ერთი კაცი არ გამოირჩევა აკოლის წინააღმდეგ, ერთი მხაც არ უშვავია ბატონს სიბრძნევეს, უმე-რებას, რომელიც ზოგადად სოფელ-ში ასობით სოფლის თავყვანის მცემ-ლებს.

ა. წილილი

საბაქო მმართველობის წინაშე მოვალეობა

ბ-ნ მინისტრის რწმუნებულმა ი. ა. მედვედევმა ტყის ადმინისტრაციის

ლევკსავეთ, იყო მოწამე ჩხვებისა და ცემა-ტყეებისა მამისა და დედინაც-ვალეუა. ერთხელ კი მამის ისე ცე-მა ცოლისთვის, რომ თავ-პირიდან ისხლი ედინებინა და მიეცვალა მისი. გრო მოვს ჰგონებოდა, შემომხე-დაო და სადაც ჩაყლაპულიყო. მარ-თალია ლიხსა დედინაცვლი გამო-რუნებულყო, მაგრამ თავ-მეგობრის ცხოვრებას და არაფერს თავის ეტლ-აით. სანი თვის უკან გარდაცვლი-ლიყო. ლიხს ამ ნიღბად დარჩენილიყო პედის ანაბაზა, ობლაღ. ეს უკანასკნე-ლი ამბავი მოხდა ჩემს მხედრულად იმ გამოსვლაშია. მე ვაგვიც ლიხს ამ პაირი ვაგვიყვებო და ავიყვანე, ვი-პიკივე.

როდესაც ნინო მამობდა თავის ტკბილი მხით ობლის საზარელ თავს კლავდა, ბოგევი თანდათან უა-ბლოვდებოდა, და მტკრებთ ჩასტე-როდა ნინოს თავებზე და სცდილობდა არ გაეშო არც ერთი ასო ნი-კოს პაპიდან. თავებზედ ტყუილობდა რა ყურადღებით ისმენდა თავის წარ-აყლის. როდესაც ნინო შეგია ლი-

მთხელეთ განუშარტა: „ბ-ნი მიწით მოქმედებდა და სახელმწიფო ქონე-ბათა მინისტრმა კაცისაში ყოფნის დროს ყურადღება მიჰქცია იმ გარე-მოვებს, რომ ტყეთა უწყების მოხე-ლენი ზოგადად შემთხვევებშია უდი-დებოდა ექვეყნის მშენებლობა, რის გა-მოც გლეხების საჩივარი სანარ-თიანად იცნო, მით უმეტეს, რომ გლეხების სდენიანი და აი-წროვანი თურმე ისეთ შემთხვე-ვაშია, რომელიც ძნელად ჩაითოვლე-ბა სატყეო წესდების დამარღვეველ საქმედად, რომ ამის გამო დიდესს იცვენ კანონის მიერ დადგენილ სსსჯელისა. მაგალითად: ახლებს გაწვევის დროს, პასუხის გემა-ნი ამდევნი იმ გლეხს, რომელ-თაც „ნადელი“, მიწისმფლობელია, გან-ს ზღვრული არა აქვთ. სდენ-ნიან აგრეთვე არაძო თუ ტყის განების გამო, არამედ თითოეული ხის ხეების მოჭრისთვისაც კი რომე-ლიც მათ „ნადელი“ ან „ნადე-ლისა“ საშლავითან, ბოსტანს და სა-მოსახლო ადგილში იწყობენ. ტყის მკვლელები ოქს ტყეში არ ადგენენ, სადაც დამნაშავე შეპყრობენ ხო-ლმე, არამედ სოფელშია, დამნა-შავეთა ხსელში. ამასთანავე თხოულობ-ბენ ტყის გასაჩხვ ბილეთსა და ყველა იმ მასლის ბილეთსაც, რომელიც გლეხები სარგებლობენ და რის ბა-ოათსაც, რასაკვირვლია, ვერ წარ-მოადგენენ. ამასთანავე ოქს ადგენენ იმისა და მიუხედავად, ტყიდან მასლა განსყიდვად არის გამოტანილი, თუ შინ მოსახარბებოდა. ტყიდან მასლის გამოსახიდავად მიტელ მოკლე ვიდას ერთმანვე და თუ ამ ვიდას თუნდა ერთ დღეც გადასცლიონ, პასუხის გე-ბაში აძლევენ ხოლმე, იმ საბუთით, რომ ამ გადაცემულ ვიდას ბილეთი არა ჰქონდათ. უშლიან, რომ, საქონელს ად ამოვინ ხოლმე მიწებურებსა და იმ საბაღოებზედ, რომელიც გლეხებს ეკუთვნის, თუნდა ამ მიწებურებზედ, ტყის ნაცვლად, უბრალო ქალაკი იყოს ეკალნარისა. ზოგი ერთს ად-გილებში ტყის დარაჯების შესანახად დიდ ხარჯს აწევს გლეხებს; უფე-რიადი იმ ტყიდან აძლევენ შემოს-ვათთანს ნებს, რომელიც სოფ-ლებზედ ძალიან მოპირებულაი და სხვა.

„რადგანაც ტყეთა უწყების მოხე-

ზას დედინაცვლის ქვევს, ობოლს ტყეები შეუთხოვიადა, თითქოს ნინოს სიტყვებისათვის უნდოდა მასაც დაეტებინათ თავისი ხაგმური ჩივილი. — ესლა წარმოადგინეთ, რა უნ-და გეპოსულიყო ამ ნიარ ხალ-ხში ნაყუფ, აცენიდანვე მიჩვეულ ჩხუბს და ცემა-ტყეებს, აღზრდილ გა-რეულ ნადრისგავ ბავშვისაგ; განა-გძობა ნინომ; მე წინათვე ვცხადე-ლი ბავშვის სწორე გზაზედ დაყენე-ლის სინაქლეს; ვიციდი რა ძნელი იყო ბოროტ ჩვეულების აღმოფხვრა და სწორების, გულ-კეთილობის, სე-ყვარულის შთანერვა, მაგრამ იმ წვა-ლებს, ამ ტანჯვას კი არ ველოდდი რაც ამის მოქცევაში გამოვიყენე.

— თქვენ კარგად მოგეხსენებათ, რამდენი წელიწადია, რაც მასწავლე-ბლად ვარ; ბევრი ბავშვი მინახავს კარგეც ავიცი; მაგრამ ამ ნიარ ბე-შვის მხანჭელი-კი ჯერ არ ვარ; ბო-როტი, სულ იმასა სცდილობდა ყო-ველს ნაბიჯზედ დაველოდნით უშვერ-ტქვის სიტყვებით. — ყველაფერი ამაო იყო მაგის მო-

ლეთა ამ გვიარი მოქმედება მარტო ფორმალურიად აღსრულება სახელმ-წიფო სატყეო დაცვის წესებისა და ჰპოწპობს, რომ რიგინად ვერ გაუვით თვინათი მოვლობა, ბ-ნი მინისტრმა დამავლა შემოდ დასხე-ლებულ მოხელეთ განვუმარტო, რომ:

1) განებე თითოეული ხისა და ან ბუჩქებისა, რომელიც კი გლეხების „ნადლისა“ და ან იმათ საძველობე-ლო მიწებში მოიპოვება, და რომე-ლიც ჯერ არ განსაზღვრულა და არ განსაზღვრულია, ამიერიდან სახელ-წიფო ტყის განებად არ ჩაითვლება.

2) ნადლისა მამულის გასუფთა-ვება, შემოღობვა და სახანდა ვარ-დაქცევა არ შეიძლება აღიკაძობის, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ რომ ქალაკი ამ მამულში მყოფი, უმ-ნიშვნელია, არ გაითვლებს, მით უმე-ტესს, თუ ამ ტყეს გასასყიდვად კი არ სჩებენ, არამედ შინ მოსახარბე-ბლად.

3) ოქსის შედგენა ტყის განების შესახებ, ტყეს გარეშე, არა იმ ადგი-ლს, სადაც დამნაშაულია ჩადენილი, არამედ სახლში, მხოლოდ იმ შემთ-ხვევაში შეიძლება, თუ რომ მაშინვე უცხადებენ მიყვებინა და იქ, სადაც ოქსს ადგენენ უკანონოდ მოჭრილს ხე-ტყესა მხანჭე; ყოველს სხვა შემ-თხვევაში ძებნა განაჩენის ხე-ტყისა და ძებნა მისი ამიერიდან არ და-საძღვრება და იქნის.

4) გლეხებს თავის ნადელში არ უნდა აღეკრებოდნენ საქონლის ძოვე-ბა, თუნდა ეს ადგილები ქალაკი ადგილებიც იყოს.

5) ვადა-ბატის გამოსახიდავად, მუქთად დათმობილობა და გლეხთაგან ნა-ტყიდისაც, იმ ანგარიშით უნდა იყოს დანიშნული, რომ გლეხს შეეძლება ჰქონდეს მოიხმაროს თავის უფლება.

6). ტყის დარაჯების შესახებ გლეხთაგან ხარჯის მოკლება სრუ-ლიად უნდა აღიკაძობოს.

და 7). საზოგადოდ, ტყეთა უწყე-ბის მოხელენი უნდა ერთდენ იმ გვიარს მოქმედებას, რომელსაც არა-ვითარი მნიშვნელობა არა აქვს ხაზი-ნის ინტერესებისა და სახელმწიფო-ჭვირუდის სტყუა და ცივისათვის იმ მარ-ტო უსაგნო და უზბრო მძიმე ტვირ-თად აწევება მკვიდრთ, რის გამოც მცხოვრებნი იძულებულნი არიან

დარტენივად ჩივილად დაიწყო ასეთის შევიწროებისათვის.

„გაუწყებთ-რა ამას ჯეროვან ღმტკი-ცე აღსრულებისათვის, ვაგვლებთ თქვენ, დაკვიროთ ტყეთა მე-თვალ-ყურებს, რომ განსაკუთრე-ბული ყურადღება მიჰქცეთ, რათა სატყეო მმართველობის მოხელეებმა უნდადღოდ შესარული შემოსე-ვებულნი დარტენივად ამ მოხელე-თა მოქმედება სარგებოთა წიგნებში აღნიშვნა ხოლოც.“

ბ-ნ ჩიორას პასუხად

უცხადებთ რა ზოგი ქართველი ქალბერი ჩვენს სრულს თანხმობასა და დიდს მადლობას ქ-ნ სულხანიშვილის ასულს ყოველის მის მიერ გამოთ-ქმულ აზრისათვის („იფორია“, № 209) ბ-ნ ჩიორას სახასუბოდ, ესთხოვეთ რე-დაქცის ნებას ამასთან ერთად გამოე-მადლონ ვარდაევზად ბ-ნ ჩიო-რას იმ გულწრფელისადგინებე-ბისა და გაფრთხილებისათვის, რომე-ლიც გამოისთვა თავის წერილში (იფო-რია, № 193) ამ სიტყვებით: „აქ დუ-ბილი არ ვპარა, მიშანდა ჩქარა თქვენს უცხოელს დასაო“ და სხვა. დი-დად დანიამოვებნი დარტინი, რა-დგანაც იმ სიტყვებს სხვა მიზა-ნი ვერ გუბოვებთ; ვარდა მართლა გაფრთხილებისა და დარტინისა. ეს-კია, რომ იმის წერილის ისეთი კვლი ან-და; რისგანაც განუშარტებელი არ დაჩებოდა იგი და ამო თუ იმ გან-მარტებით-კი იმ ბრალში, რომელსაც ქალბეს ვახვებს თავის, თუ ერთ-ხელ ჩვენ, ოჯგირ თვის იქნებოდნენ დამნაშაენი (ეს უკანანელი სი-ტყეების, რასაკვირვლია, მარტო ბ-ნ ჩიორას არ შეუბება).

ვერაფერს შესაყარისად გვეტყენა ბ-ნ ჩიორას სიტყვები: „სდუმთ განა, სდუმთ იმიტომ, რომ აღარა გეტყვიან-რო, თითქო იმას ნიშნებს, ბ-ნი ჩიორა დანიამოვებული ყოფილა, რომ ჩვენ მართლა აღარაფერი გვეტყობა. მა-გრამ გვიანეს ეს სიტყვები უფრო იმ იმედით არის ნათქვამი, რომ, როგორც იმის ლაპარაკდამაც სჩანს, ქართულმა ქალბემ ქართული აღარ ვიციოთ და აბა როგორა დაიბოლბენ ხმას და ვინ ჩამიდგება ცკ-შომა, ამ წერილთ-კი დავარტებე გვაფრთხი-ლებო. თუ არამ მოსახარბებით, ბ-ნი

დითის ანაბრად უნდა გამეშო და გული გამოუთქმელის სიბრაღე-ლით ამეგო.

— ბოროტო, საძაგელო, ბავშვო, უზახრი მე, განა არ გინდა, არ შე-გიძლიან ყველასათვის საყვარელი იყო?

გტაცე ხელი, ჩავიკარი გულში და თვალ-ცრემლიანმა დღეუწვე გავიყე-ბიოთ კოცნა, როგორც ჰკოცნის ხოლო დღე თვისის ძვირფასეს, საყუ-არელს ნაშობს. და... ომერთო ჩემო! დამდელო სასწული მოხდა! ჩემი ცრემლებმა, ჩემმა აღრესმა საკვირ-ცილო უღე მოქმედება იქონის ყუე-ლასაგან აძულელებულს ბავშვზედ: თვა-ლებიდან ცრემლის ნაკადული გაე-მოსცა, მომვარდა, მომვია თავის პაყრა ხელები კისრებზედ და მიწე-ყო გატაცებით კოცნა ხელებზედ, პირზედ. თან იფიკავდა, პირობას მძღელებად, რომ ამას იქით იქნებოდა გამფონი, ყთილი, რომ თავის ყო-ფა-ქცევით დამახსებრებდა ჩემნით სიყვარულს... ჰხედავთ: ბავშვი დი-ზარდა გარყენილ ოჯახში, ჰხედავთ

ჩიორავ, მამ რად დანიამოვრეთ ბ-ნ ჩიორას წერილიდან მარტო ყოველი ღირსება პატრიტემულ ვარდობისა და იმ საზოგადოებისა და საზოგადო ვითარების ღირსება. ეს აღარ, სადაც იგი სცავოებს. ეს ვაგონებ აუცილებე-ლიად საჭირო იყო თქვენის წე-რილისთვის, მით უმეტეს, რომ რო-დესაც თქვენ სცდილობთ სხვაგანა შე დაარებით დგავანაზოთ ჩვენს ნაკლი, თქვენც უნდა თქვენი სიციეთ და უმანკობა ვაგვიჩვენოთ იმ ბრალში, რომელშიაც შესაძლებელია თქვენი წული გქონდეთ. მაგრამ თქვენ არ ინებეთ თქვენი თავი შეგეადარებინათ ინგლისელ მამაკაცისთვის და არ ინებეთ იმიტომ, რომ თქვენს თავს თქვენვე ვერ გამაძტკრებთ და ან დარტინებს დროს როგორ იქნებოდა? აბა როგორ ამოსწრდით იმ ადგილს ბ-ნ ჩიორას ნებეთ უწილიად („იფორია“, № 188), როდესაც ეკითხება ჩვენს ლონდონელი კორესპონდენტის ამახ ნაგი საყვარელი საზოგადოების მდივანს მისტერ კელტის მშობილთა და ქმარული შორის არსებულ დამოკე-ლებულების ამახს და მისტერ კელ-ტი უპასუხებს, სხვათა შორის „ჩვენც გქონდა ცული ჩვე წყეული ბანი, მაგრამ იყო ვინ ვაგვაკვილო შობილა ასე? განუშარტებულად კე-თილმა და კეთ-მოყვარე დღევნასა, კეთ-მოყვარე პოვარდი, გადგინ-მა, რომ ბრტ რეგენს, ჯონ-სტუ-არტ მილმმა, შელლიმ, გლანდსტონ-მა და სხვათა“. კიდევ მარვალი ბ-ნ ჩიორას წერილებში, რომელსაც თქვენ ვერ ამოსწრდით თქვენდა გასამტ-ყუნებულად.

ახლა რაღას იტყვიო, ბ-ნი ჩიორავ, იმის შესახებ, რომ იმედი ვაგვიტყუ-დათ და არა იქ თუ არა გვეუქმის რა“. პირ-იქით, სათქმელი ბევრი გქონიო, ხოლო თუ აქედან არას ვაგვიბოდიო, ამისი მიზეზი ის იყო, რომ დროს ეე-ლოდებო. დიდა, ბევრ ჩვენს გასა-მართლებელი საბუთი წარმოიგე-გინათ ქ-ნ სულხანიშვილის ასულმა, თუ თქვენ კვლავაც ისე არ ვა იმართლებთ თავს, როგორც თქვენს პატარა შენიშენაში ქ-ნ სულხანიშვი-ლის წერილის ქვევით: „მე იმას ესწერი, ქართული რად დავიწყეთ-მეთქო“ და სხვა. ვგრანებ მაგ საკითხ-ხაგვის პასუხი საქმიად ნათლად ვა-

სისაძაგესს, მაგრამ ამის მიუხედავად, უ-ს შერჩაა წმინდა, პატრიასანი გული.

ლონმა შესრულა თავისი დანიბა რი; მას აქეთ აღარ ვაუგავებებოვარ ჩემს საყვარელს შვილს, რომელიც შედგენს ცელა ჩემთვის საამარტავ-ნო საგანს.

ნინომ ვაათავა თავისი ლაპარაკი და ამანდელი მშობილური სიყვარულ-ელი მოშინა ხელები ობოლს, რომელიც ლაპარაკის დროს თან-და თან უახლოვდებოდა ნინოს და მაგ-რა ჩაიკრა გულში; დაღუწყო კოცნა ბავშვს ვარის ვერ ლოყებში და ხეშუტ თავზედ ნახა ხელის სმა. ბავშვიც თან-და-თან ეკვრებოდა ნი-ნოს და თითო-ერთი კვრკალი თით-ქო თავისთვის ჩურჩულებდა: „კი-დემო კიდევ კიდევ“.

— ძლიან ვეყვარს ნინო? — შევე-კითხე მე ამ სცენის აღწერებულთი.

— ძლიან მიყვარს, ძლიან, — გრანაობით წარმოასტეა მთხრო, — მისს თვალმებს ვღვარება ვაუარკაც-ვად; ჩემს სიკეთესთან ანის მტეს ხომ არაფის უცუქრნი ჩემთვის... სთქვა ლიხამ და მაგრა ჩაგვრა სახე განათლებულს მასწავლებელ ქალს... გლ. მტეფელი

პოპულარული ქან სულხანიშვილის ასულმა და ნათლად არის გამოყვანილი, არა და ვიფიქრებოდა ქართულად რა ადვილი იქნებოდა. თქვენს მეორე პატარავს შენიშნაში (რომელსაც გამოიწვიო ეს წერილი) პირდაპირ: გვეკუთვნება ყველა ქართველი ქალი ქან სულხანიშვილის აზრისადაა იყენებო. მაგრამ ჩვენ-კი ვგონებთ, რომ უმრავლესობა და იქნება ყველა იმის აზრისადაა იქნებოდა. ველით, ბატონო ჩოროავ, თქვენ მიერ აღძრულ საგნის კარგევის როგორც თქვენგან, ისე სხვა პირთაგან და კაცობა.

სამეცნიერო ნაწილი
რათა მჭიდროდ იქნებოდეს

გამოჩენილი მეცნიერი ჯორჯ ბენარსი ამ საკითხზედ შემდეგ პასუხს იძლევა. ზოგიერთი სულიერი სიძარბო და მღელვარება ისეთს მდგომარეობაში ჩაგდებს ხოლმე და ხანს, თითქოს გულს ეტრებოდ. გოლის-კვამლი ერთი წუთი შესდგება ხოლმე, შემდეგ იგი კვლავ იძენს ძალას, უფრო ცხელად მოქმედებს ან ამასთანავე მომეტელებს სისხლს ჰგავნის მფთქავს ძარბავს.

ეს არის ფიზიოლოგიური მიზეზი იმ მოვლენის, მხოლოდ რაც შეგნება ფსიხოლოგიურს, იგი ვერ-გვგონობთ გამოუკვლევად რჩება.

ქუშარიტებისთან უფრო მომეტეზალიდ დაახლოებული ახსნა დარკინსა აქვს. იგი ამბობს: ყოველთვის, როცა-კი შევტყობთ ხოლო, რომ ჩვენს პირადობას კრიტიკის თვლით შესტკირან, ან უარადღებს ვაქცილებს ჩვენსათვის, თუ ვინაჲსკეთებით-კი ახახვს. ეს არის მიზეზი სწოთლის მოჩვენისა.

მართლა და როდესაც მეტის-მეტის მტკირებით შეიჯიკვით ხოლმე უჩადღებს რომელსა-მე ნაწილს ჩვენის სხეულისას, მაშინ ამ ნაწილის ჩვეულებრივი მდგომარეობა თითქოს ცვლადობს. მაგალითად, საქართველოში, რომელიც მთელია, რომ პირში წერსეკი მოგივლით. სხე იმიტომ ვეკვირვებოდა ხოლმე, რომ ხან-და-ხან, ჩვენ და უნებურად, ჩვენს სახეს უჩადღებს ვაჰკრობთ, ამის გამო სახის წყაროშიანი თმის მასაზრუნველნი ვანვირებოდა და ძარღვივებენ სისხლით იყვებო.

ეს თვისება ამ თმის მასაზრუნველს ჩვეულებათ აქვს შექმნილი და შედგება მემკვიდრეობისა. ასეთია აილნა დარჩენისა. ხოლო ეხლა კამილ მელინარი სტილიზმის ეს თეორია სხვა თეორიით შესტკვიროს. თუ-კი იმის განმარტება ყოველი სრულიად არ არის, მაგრამ უინკ დიდად საყურადღებოა.

კაცს აწილბებსო, ამბობს იგი, კომპოზიციონ, შიში, სირცხვილი, შერკობა, შუგოფაობა. ქებაც გვაწილბებს ხოლმე, რას ჰწიშნავს ეს ძალიან აღვილად ასახსნილია: ქებაც-მეყოფილებით ვევიცხვს გულს, მაგრამ ჩვენ არ ვინდა, რომ ეს სხე-ვმა შეიტკონ, ახალგაზდა ქალს ეს-მს უწაწაწერი სიტყვები და წილადღეოს, რომ არ უნდა სხვას შეატკონ-თესო, რომ ეს სიტყვა იმან ვიგოვინა. მოსწავლე, რომელსაც ვაკეთითი არ მოუხმადებია, წილადღება,

როდესაც ვაკეთითს ჰკითხვენ, რადგან იმას სურვილი აქვს თავისი უკომინარბო დაჰფაროს არ გამოამეტადნოს. პრაფესორს, ვეჩილს და საზოგადოთ ყველას, ვინც საზოგადოების წინაშე პირველად გამოდის, ერთობა და წიითელი ფერი გადჰკარავს ხოლმე იმისთვის, რომ უწინან ულაგო რამ არა ვესტყარა, შეტლიმა არა მომივიდეს-რაო. ბავშვი ტუქით ვეტყუთ და ვაწიითელი ვეტიოთ ვევიტრებო, ვი თუ ტუქითი შემანდესო.

ერთის სიტყვით, როდესაც-კი ვწილადღებთ, — ყოველთვის ჩვენი ზნეობრივი მდგომარეობა ერთგვარია: ვგრანობთ, რომ სხვები ვვაჰმეფვენ იმას, რის დაფარვასაც ვცდილობთ. ესეთიაო ფსიხოლოგიური და ფიზიოლოგიური კანონი, ამბობს მელინარი და თავისი აზრის დასამტკიცებლად ბევრი მოხდენილი და ლამაზი საბუთი მოჰყავს.

თუ კაცს შიში არა აქვს, რომ იმისი დაფარული აზრი გამოამჰკარავდებ, არ ვაწილადებ. როდესაც მასლობლინი ადამიანი ერთმანეთს მოშველსა ჰხედავენ, არა წილადღებან, იმიტომ, რომ ერთმანეთის არა სტყუებანთ. ასევე თუ კაცი მარტოა, რაზედც უნდა ფიქრობდეს, სიწითელი არ მოერგვა. პატარა ბალი იმიტომ არა წილადღება, რომ დასამთივი არა აქვს-რა. მხოლოდ მაშინ მოსდის სინათლე, როდესაც ფიქრში შედის და გაარჩევს ხოლმე, რა არის სასრცხვილი და რა არა. უფუნური, ჰუვა-ნაკლები, ლენჩი კაციც ასევე და ამის მიზეზი ის არის, რომ იმის დასაფარავი არა აქვს-რა.

საზოგადოდ, როდესაც-კი დამიდებულნი ვართ, რომ ჩვენი დაფარული აზრი არ გამოამჰკარავდებო—სიწითელი ვერ დაგვმეტვს. როდესაც ადამიანს შეგანნებთ, გამოამჰკარავებთ, იმის სიღმუღოს, სირცხვილის ალი მოეცდება და სიწითელი შეტვევლად თავს იჩენს. ის კაცი, რომელიც სინდილის წინაშე უნდა არ არის, მიუნდობილი ღრმა ხასიათი აქვს, სწილად წილადღება ხოლმე და ეს იმიტომ მოსდის, რომ ყოველთვის საიდუმლო აზრები უტრიალებს თავში და ემინიან, არავენ შემიტყოსო, ან კიდევ ვერ მოუხერხებია ამ საიდუმლოს დაფარვა. მხოლოდ უღანსაკუთრო და მინდობილის ხასიათის კაცი აღილებულია სიწითლეს, რადგანაც დასამალავი არა აქვს-რა და, მაშასადამე ეტვი არ უღრნის გულს.

ქალბერი მამაკაცებთან შედარებით სწორად იმიტომ წილადღებან, რომ იმათ საიდუმლო გამოუღვევლი აქვთ და ამის გამო სწიში არიან, ვი თუ ჩვენი დაფარული აზრი შეგვიტყოს ვინმეო. მოხუცებულები ახალგაზდაზედ იშვიათად წილადღებან, რადგანაც იმათ ხანში მყოფს ცოტა მოგობები ისეთი მინისაყვება, სურვილი, რომლის გამოკვეყნებაც სამარცხვინო იყოს, და კიდევ იმიტომ, რომ ცხოვრებაში გამოაცილდნო, დახლოვებულნი არიან და თავის დაქერა კარგად შეუძლიანთ.

აგრეთვე უსინათლონი თვალბილულბეზე უფრო ნაკლებად წილადღებან, იმიტომ, რომ სულაც არ მოხდით აზრად, თუ ვინმე შედგეს იმათ, მაგრამ ხან-და-ხან-კი ამათაც

გადაჰკარავს ხოლმე წიითელი ფერი, თუნდა თვალბილულიც არ ტროს მათშორის. სწილად ამ შემთხვევაში იმათ იმდენად თვალის-კი არ ემინიან რამდენად-კი კაცის აზრებებისა, რომელიც სწორად უთვალდაც მოსწონება ხოლმე ადამიანის საიდუმლოს.

უცხოეთი

შვიტია, ჰელსინგფორსში მომავალ წლიდან გამოვა ახალი გაზეთი "შეღრს ენაზე; ამ გაზეთის თანამშრომლებად ბარკო ჰელსინგფორსში რედაქტორად ამ ქალთა გაზეთისა იქნება ეტილანდიაში საქმიად ცნობილი მწერალი ქალი მინა კანტი.

ინგლისი. ოქროსა და ვერცხლის ნივთების მეტყველ დიდს ქარხნების პატრონებმა საუბრე გაჰპართეს, რომ მსუბუქად რომ ჰგონებო გამოაცხად, რომ ტრი, დღეს უფრო, ვიდრე სხვა დღის, ერთგვარად უტკერის უტყოს სახელმწიფოთა პოლიტიკას; ინგლისის არ შემუშვიან არ ჩაგროს სხვათა საქმეში, თუ ვინკობა საქმე იმხედ მიღდა მშვიდობიანობა იყოს, თუ იმას ტყუდესო. ამავე დროს, მე დამიდებულნი ვარ, ინგლისის თავისი ნეიტრალიტეტს დიდნან დაიცავს, რადგანაც ის ვარგებოვა, რომ კუნძულის უქრავს, შედგებს მისცემს სხვა სახელმწიფოთა წინააღმდეგით უფრო დიდნან შეირჩინოს ნეიტრალიტეტის ამასთან იმის იმიტომ აქვს, რომ ამ კუნძულებრივ მდებარეობის დასავლელად შეფუფილის ქარხნებს ლამაზის ქვეშ მალროს ვაჰკანად მიღების ვაკეთება არ დაჰკირებდ და რომ ისინი გლობალდის მთავრობის მთავარნი მუდგეზავს მშვიდობიანობის საქმეს ემსახურებან.

ბაზოსადგომი ცნობა

თუ გინდათ, რომ შეტყუთ რაიმე საშუაისს და საუკვლს, ხომ არა არის რა მოაუხვევია ან სიტყვა ან რიცხვი ან სხვ. და ამის მაგარ სხვა რამ არის ჩაწერილი, უნდა თუ-კი შენ ან დამაჰკავდე დასხვთ იოდა და დაგვარით ზედ დაქარაღებ ჰქალდა. რა უნდა შეთავაზო რამ იყოს მოაუხვევლი და ჰელმეორედ ჩაწეულა, პატარა წყურადღეო, მასიგ შეტყუება, რადგან სწორად ის ადგება წითელს ფერს მიაღებს და ამ რაგად შეამსწავთ სიყვადე.

პეტერბურგის ბირეა, 18 ოქტომბ.

საქონელი	მცირე	საშუალო	დიდი
ბუთ-მანათიანი ოქრო	7,88	7,88	—
მეტრონის კოანობის მანათიანი ვერცხლის ფული	148,4	149,9	—
51/2 პირველის შინაგანის სესხის მომეგობი ბილეთი	—	—	237,1
— მეორისა	—	—	217
41/2 შესაგე სესხისა	—	—	—
სახელმწიფო თავდაზნაურობის ბანკის მომეგობი ფურცელი	—	—	190,4
გირაგების ფურცელი	—	—	—
ტოლისის ბანკისა:	—	—	101,1/2
51/2	—	—	100
ქუთაისის ბანკის 61/2	—	—	101,1/2
51/2	—	—	100
51/2 ობლიგაც. სავალოლის ქალქის სავალოლიტო საზოგადოებისა	—	—	96,1/2

ბანკსაღებანი

ბირეული კერძი სამკურნალო ექიმის ნავასარდინისა (ეკოპში, კარნაქის ძეგლს პირდაპირ) ავადმყოფთ ღებნე ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილობით:
ბ. ს. ნავასარდინი, 11—12 საათ. იმათ, ვისაც სტერის სწულბანი: სახი-რურგია ვენერიული და სიგილისი.
ე. მ. ჩაქაიანი, 9—10 საათ. სწულბანი: თვალისა და ნერვებისა—ტანში ტკივილებისა.

დ. გ. რუგაძე, 10—11 საათ. სწულბანი: შინაგანი, ბავშვებისა და დედათა ჰქესისა.
ბ. თ. შროკვაძე, 11—12/2 საათ. სწულბანი: ყურ-სა, ყელის, ცხვირისა და გულ-მკერდისა.

ექმაძე ქაჯა ა. მ. ტურაბაგია. 12/2—1 საათ. სწულბანი: დედათა ჰქესისა.
ბ. შ. კანაშკაძე, 1—11/2 საათ. სწულბანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სადამოაბით:
ბ. გურგია, 6—7 საათ. სწულბანი: ვენერიული და შინაგანი.
ბ. ს. ნავასარდინი, 7—7 1/2 საათ. მამისი.

ე. ა. ფრანგუისა, 7—7 1/2 საათ. სწულბანი: ყურისა, ყელისა, და ცხვირისა, ორმხაათობით, ოთხმხაათობით და პარასკვიობით.

რეკ-დარიგების და რეკვილი დაწერისათი შურის; ფსიქოპათოლოგიის და ოპერაციებისათვის—პირდაპირი, სამკურნალო საწილოც აქვს ავადმყოფთათვის.

დარქტორი სამკურნალო დაქტორი მუდგინისა ნავასარდინი. (857—1467)

პბილის ქიმი

3. ი. ზიჭინაე

(მთილის ქუჩა, სახლი კანოუხის, 79)
მიღებს ავადმყოფებს დიდის 9 საათიდან, ნაჰადღეის 2 საათამდის და სვადამის 4—6 საათამდის.
რითულის ოქრეაქიის დროს დაქსტრუბა ექიმი ი. ს. კლიაშვილი. (50—5.—17)

წერა-კითხვის საზოგადოების წინის მაღაზიაში

სყიდება შედეგა წიგნისა:

წიგნი	ან.	კა.
ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა . . .	40	—
ბუნების კარი ყლით ი. გოგებაშვილისა . . .	90	—
გეომეტრია II მ. ყიფიანისა . . .	50	—
ვისამიანი . . .	1	50
თხზულ. რ. ერისთავისა I	—	1
თხზულ. რ. ერისთავისა II	—	40
თხზულ. ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, სახლობაში სახმარებელი, ი. გოგებაშვილისა . . .	10	—
კრილოვის არაქები, თარგ. ავაკისა . . .	30	—
ივერე მშვენიერის ყლით მოთხრობანი ვაჟ-ფშველისა . . .	30	—
შექპარის დრამები ს. ყიფიანისა . . .	20	—
პატარა მოამბე II ლ. მირიანაშვილისა . . .	10	—
რობინზონ კრუზო, თარგ. ან. თუმანიშვილისა . . .	30	—
რუსი მელოი გ. წერეთლისა და დამანა . . .	3	—
შალვა თავგადასავალი ცხელისა . . .	15	—
ცვარი შ. მლიეშვილისა . . .	30	—
წითელი ფარანი, თარგ. დრონიკაშვილისა . . .	15	—
ხომლი, ანუ ჩრუვლეთა ლექსთა კრება, ი. გოგებაშვილისა . . .	30	—
ხატოვანი ან. თუმანიშვილისა . . .	10	—
კონა ი. გოგებაშვილისა . . .	50	—
კუნწული, ანუ მოთხრობანი მოხრდილ კრომათის ი. გოგებაშვილისა . . .	40	—
შინაური საქონელი და მისი მოვლა-მოწეწება . . .	5	—
როსტომ-შვილისა . . .	—	5
ვიქტორ-ჰიუგოს რომანი დამოთხრობა-ცემეტი წელი* დ. ყიფიანისა . . .	20	—
ლექსები ვახტ. ორბელიანისა . . .	20	—

სავალოლიტო კურსსები

ქალბისა და მამაკაცისათვის

წელი მეტყუბე

კურსებს დაწინაურება ის არის, რომ სვეცალოლიტო საკომპლექსო განათლება შესძინოს მსურველთა, როგორც ქალბის, ისე გაცხეს, და მოამბეტებთ ვარჯიშობის შემწეობით ანგარიშის დახლოვებით მცოდნენი.
წავლის ვითრების შემდეგ ოპტეტებთ ცილოვანი. 1894—95 სამოსწავლო წელს სწავლება სავალოლიტო კურსსებში: 1) სავალოლიტო კურსსები, 2) სავალოლიტო არითმეტეგა, 3) მუსიკალური მარტივი, ორ-კეცი და სანაკო, 4) ანთიმეტეგა სავალოლიტო სიოქითი, 5) სავალოლიტო მანერ-პირწა, 6) სავალოლიტო სავალოლიტო წესდებანი, 7) მსწავლულ-წერა და წერა გაცხეს და შრომანი (исправление дурного почерка).

წავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდან. ახალ მომსმელთათა მიღება დაიწყებს 1 სექტემბრიდან, ყოველ ღამე დილის 10 საათიდან თვითმეტყუბე და სალამოს 4 საათიდან 8 საათამდე, კურსების სადომში, სისხლა ლექსანდრე ფრადანოვას № 9, სერგეევისა და ნავაობის ქუჩაზე, აფთაქის პარდაზან.

პროგრამები და წესები კურსებისა უსასყიდლოდ შეიძლება მიიღოს მსურველთა კურსების სადომში და მათა წუგინაოვების საპარკო კანტონისა, სიონის ქუჩაზე.

ვინც ქალაქ ვარეშე სსოგრობს, შეუძლიან წერილით მიმართოს კურსების დაამარტებელს მ. მუსუქაძეს, ტფილისს. (24—1297—24)